

КОНЦЕПЦИЯ

**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА РАЙОНЕН СЪД – САМОКОВ**

**ИЗГОТВЕНА ОТ
ЯНКО ВЕНЦИСЛАВОВ ЧАВЕЕВ
РАЙОНЕН СЪДИЯ В РАЙОНЕН СЪД – САМОКОВ**

**КАНДИДАТ ЗА ДЛЪЖНОСТТА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РАЙОНЕН СЪД – САМОКОВ**

**ГР. СОФИЯ
м. юли 2014 г.**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на Вашето внимание своята концепция за стратегическо управление на Районен съд – Самоков. В нея е описана личната ми мотивация да кандидатствам за заемане на длъжността „Административен ръководител – Председател на РС – Самоков”, изложени са анализ и оценка на дейността на съда, очертани са достиженията на съда и проблемите пред него, както и са визирани цели за развитието на съда и конкретни мерки за тяхното постигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Взех своето решение да се кандидатирам за длъжността „Административен ръководител – Председател на Районен съд – Самоков”, за да използвам натрупания професионален опит в този орган на съдебната власт за укрепване на неговия административен капацитет с цел утвърждаване на авторитета му като институция, която във функциите си на основен първоинстанционен съд съгласно Закона за съдебната власт, е призвана да гарантира върховенството на закона, осъществявайки качествено правосъдие.

По мое дълбоко убеждение длъжността на административен ръководител на РС – Самоков предполага по-високо ниво на лична отговорност, която съм готов да поема, за да съхрания и доразвия достиженията на досегашния председател на съда в административното му ръководство, да дам своя принос за утвърждаването на нови добри практики в управлението на този орган на съдебната власт и адекватно да посрещна предизвикателствата, които неминуемо стоят пред неговото развитие и ще възникват в бъдеще.

Считам, че в изпълнението на тази длъжност ще бъда подпомогнат от натрупания си професионален стаж и опит в Самоковския районен съд, от отличните си колегиални отношения с магистратите и съдебните служители в съда, както и от административния ми опит в последната една година като изпълняващ функциите на административен ръководител – председател на друг районен съд от района на Софийския окръжен съд, а именно – на Районен съд – Своге.

На 21.03.2005 г. встъпих в длъжност като младши съдия в Софийския окръжен съд, от 02.10.2006 г. бях командирован в РС – Самоков да изпълнявам длъжността районен съдия, а от 21.03.2007 г. съм назначен на тази длъжност и я заемам и до днес. Със заповеди на Председателя на Софийския окръжен съд, считано от 01.08.2013 г. и до настоящия момент съм командирован в РС – Своге, където ми е възложено да изпълнявам функциите на административен ръководител поради ползване на отпуск за

отглеждане на малко дете от административния ръководител на РС – Своге.

Първите си стъпки като съдия извървах в Софийския окръжен съд, където освен ценни знания и умения за упражняване на съдийското призвание, придобих и общ поглед върху спецификите в съдебната дейност на районните съдилища от съдебния окръг на Софийския окръжен съд.

Последващото си професионално развитие дължа на Самоковския районен съд, в който колегиалната добронамереност, правните познания и житейският опит на колегите ми се оказаха изключително здрава основа, за да развия способностите си за самостоятелно и обосновано вземане на решения и да изградя своя авторитет на магистрат. Убедих се, че основният капитал на съдилищата са хората – магистрати и съдебни служители и че от изключителна важност за всеки орган на съдебната власт е неговото административно ръководство да съсредоточи усилията си в развитието на потенциала на човешкия ресурс.

От почти една година изпълнявам функциите на председател на Свогенския районен съд и в този период придобих още по-ясна представа за сложното съчетание от качества, които следва да притежава добрият административен ръководител. Високите професионални и нравствени качества на административния ръководител в съдийската му работа са солидна основа за авторитета му в и извън съда. Освен че като всеки съдия той следва да полага грижи за тяхното съхранение и развитие, пред него стои и задачата да бъде основен и активен фактор в управлението на процесите, които касаят цялостното функциониране на съда. По мое виждане административният ръководител следва с цялостното си поведение да установи атмосфера на взаимно уважение и колегиална общност в целия колектив на съда; да анализира личните качества на отделния магистрат и съдебен служител като стимулира проявлението им за постигане на целите на съда; да организира оптималното използване на разполагаемите финансови, материални и технически ресурси за по-ефикасно изпълнение на служебните задължения от страна на членовете на колектива и като цяло – непрекъснато да подлага на анализ достъпната му информация за дейността на съда, за да бъде активният фактор при вземане на информирани управленски решения.

Уверен съм, че цялостният ми досегашен професионален път в съдебната система ще допринесе за реализация на тази моя визия за дейността на административния ръководител на РС – Самоков в дух на приемственост, откритост към новите идеи и воля за превъплъщаването им в ежедневната практическа работа на този съд, с който е свързана най-съществената част от професионалното ми развитие.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОРГАНА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Съдебният район на РС – Самоков обхваща територията на Община Самоков – най-голямата по територия и население община в Софийска област.

Понастоящем щатът на РС – Самоков се състои от председател, четирима съдии, един държавен съдебен изпълнител, един съдия по вписванията, 17 съдебни служители и 1/2 щатна бройка за системен администратор. Всички длъжности по щат са заети. Независимо от това, поради командироването на съдии от Самоковския районен съд в други органи на съдебната власт, в последните 5 години са били твърде кратки периодите, в които съдът е работил в пълен състав.

Съдиите са с продължителен стаж и притежават богат професионален опит. Двама от тях са с ранг „съдия в АС”, а трима – с ранг „съдия в ОС”. Длъжностите на държавен съдебен изпълнител и на съдия по вписванията също се заемат от юристи с опит в съответната материя. Считам, че преместването на един съдия през първата половина на 2014 г. в Софийския районен съд по реда на чл. 194 от ЗСВ и свързаното с това съкращаване на длъжността му в РС – Самоков /към 31.12.2013 г. съдийският щат на съда бе 1 председател и 5 съдии/, е извършено от ВСС в резултат на анализ на натовареността на РС – Самоков, поради което към настоящия момент не се налага разкриване на нови щатни бройки за съдии.

Значителна част от съдебните служители са с продължителен стаж в РС – Самоков. Всички съдебни служители спазват трудовата дисциплина и съвестно изпълняват служебните си задължения. Намирам за необходимо да отбележа, че във връзка с предстоящото в обозримо недалечно бъдеще навършване на пенсионна възраст от някои съдебни служители, бих отделил специално внимание на съхраняване на административния капацитет на съда по начин, че натрупаният от тези служители изключително ценен професионален опит бъде своевременно и пълноценно предаден на останалите – чрез възлагане, в рамките на правомощията на председателя на съда, на повече отговорности на служителите, които ще продължат да работят след тях, чрез по-активна взаимозаменяемост в рамките на възможното и не на последно място – чрез повече и по-профилирани обучения.

Всички съдии в РС – Самоков разглеждат както граждански, така и наказателни дела като в съда не са обособени отделения. Причините за това са най-вече обективни и в своята съвкупност те се свеждат до малкия брой съдии, несъразмерността между броя на постъпващите граждански и наказателни дела /в полза на първите/, която би довела до неравномерна индивидуална натовареност на съдиите, както и наличието само на една съдебна зала в сградата на съда, което не би довело до по-бързо разглеждане на делата, ако и магистратите да бяха профилирани. Разбира

се, решението за създаване на отделения в съда е от компетентността на Общото събрание на съдиите в РС – Самоков, тъй като не е включено изрично в правомощията на председателя /по арг. от чл. 79, ал. 2, т. 2, вр. ал. 3 и чл. 80, ал. 1 от ЗСВ/ и затова този въпрос всякога може да бъде поставен за обсъждане на Общо събрание и надлежно решен. Позволявам си обаче да обърна внимание и на един друг аспект на липсата на отделения в съда и правя това не самоцелно – за да изразя личното си становище по този въпрос, мястото за което е Общото събрание на съдиите, а в контекста на високата оценка, която заслужава работата на съдиите от РС – Самоков. Съзнавам, че ежедневното боравене с най-разнообразна правна материя е предизвикателство пред всеки съдия, но личните ми впечатления от мотивацията на съдиите от РС – Самоков създават у мен увереност, че всеки от тях е напълно подготвен да отговори на това предизвикателство от висотата на личните си и професионални качества. Разглеждането както на граждански, така и на наказателни дела поддържа активни знанията на съдията и в гражданското, и в наказателното материално и процесуално право, стимулира интелектуалната му гъвкавост да прилага с лекота същностно различни правни принципи и институти, утвърждава авторитета му на компетентен магистрат сред юридическата общност и обществеността в съдебния район /а и извън него/ и не на последно място – съхранява потенциала му за кариерно израстване чрез успешно участие в конкурси за заемане на различни длъжности в по-горни съдилища, където естествено специализацията е характерна и неминуема.

Постъпващите в РС – Самоков дела без изключения се разпределят на съдии-докладчици от председателя на съда, а в негово отсъствие – от съдия, определен с негова заповед, по реда на тяхното постъпване чрез програмата за електронно разпределение на делата на случаен принцип „Law Choice” в актуалната ѝ версия „4.0”. Изключването на конкретни съдии от разпределението и определянето на конкретни съдии като докладчици, което представлява изключение от принципа на случайния избор при разпределението на делата, се извършва мотивирано по всяко дело при спазване на разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ и при съблюдаване на правила, установени с акт на председателя на съда. Бих продължил трайно установената практика да не се извършва разпределение по дежурство на граждански дела. По този начин изначално се елиминират възможните съмнения за недобросъвестни действия на страните, изразяващи се в опити за „подбор” от тяхна страна на съдия-докладчик /особено що се касае до молби за обезпечения на бъдещ иск – чувствителна за обществото тема/.

Поради наличието на интернет-връзка между програмния продукт „Law Choice” и сайта на ВСС, с извършване на разпределението на всяко конкретно дело резултатът от тази дейност се визуализира незабавно на общодостъпния сайт на ВСС – в протокол за избор на докладчик,

съдържащ подробни данни за входящия номер и датата на постъпване на делото, за датата и точния час на неговото разпределение, за номера на делото и неговия вид, за индивидуалната заложената натовареност на всеки съдия по този вид дела и разбира се, за избрания докладчик. Така изпратеният в сайта на ВСС протокол се отпечатва и се прилага по делото. Считам този технически механизъм за удачен за постигане на по-голяма прозрачност в дейността по разпределението на делата. Като технически проблем пред неговата реализация могат да се оценят внезапните прекъсвания без предупреждение на интернет-връзката, но по моя информация от настоящия председател на съда, проблемът е разрешен с паралелното осигуряване на независима мобилна интернет-връзка.

Програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice” може и следва да бъде използвана за регулиране на индивидуалната натовареност на съдиите в рамките на един орган на съдебната власт – чрез определяне на индивидуален процент на натовареност на определен съдия и чрез категоризиране на делата по групи за разпределение. В РС – Самоков всички съдии, включително и настоящият председател на съда, работят при 100 процента натовареност по всички групи дела, подлежащи на разпределение. Категорично бих запазил това съществуващо положение, тъй като то отговаря на утвърдените от ВСС критерии за процента на натовареност на председателите на съдилищата с оглед щатната численост на съответния орган на съдебната власт, а и създава добър личен пример за магистратите и служителите относно капацитета на председателя да поеме по-широк кръг отговорности, без от това да страда работата му като съдия.

Бих желал да обърна по-сериозно внимание на категоризирането на делата за целите на постигане на по-равномерна натовареност на съдиите-докладчици. Такава категоризация в РС – Самоков съществува отдавна. В рамките на видовете дела, установени от ПАС /преди – от ПАРОВАС/, в програмата „Law Choice” са създадени подгрупи на база типичната фактическа и правна сложност на делата. Така например гражданските дела са диференцирани на дела по облигационни искове, вещни искове, делби, трудови дела, издръжки, разводи по исков ред, разводи по взаимно съгласие и т. н.; частните граждански дела – на заповедни производства, обезпечения, други охранителни производства и т. н.; наказателните от общ характер дела – на образувани по обвинителен акт и по споразумение; административно-наказателните дела – на такива, образувани по предложение на прокурора по чл. 78а от НК и на други АНД /в т. ч. и по жалби срещу наказателни постановления/, частните наказателни дела – на дела по жалби срещу постановления на прокурора за прекратяване и спиране на наказателното производство; по искания за назначаване на служебен защитник, по искания за разпит пред съдия, по искания за вземане на мерки за процесуална принуда в досъдебното производство, за разрешаване и одобряване на процесуално-следствени действия в досъдебното производство и т. н. Горното изброяване не е изчерпателно,

но то илюстрира стремежа на настоящия административен ръководител на РС – Самоков за справедливо разпределение на делата по предварително установени критерии, така че на всеки съдия да се разпределят еднакъв брой дела от всяка група, обособена по сравнително сходната фактическа и правна сложност на делата, попадащи в нея. Бих запазил тази категоризация на делата за целите на тяхното разпределение на случаен принцип и при необходимост /с оглед евентуални бъдещи съществени изменения в структурата на постъпващите дела/ бих я изменил или допълнил. В правилността на този подход се убедих на практика, въвеждайки от 01.01.2014 г. аналогична категоризация на делата в РС – Своге. Така на практика се потвърди убеждението ми, че по този начин се постига не само обективно по-равномерна натовареност на магистратите, но и се подкрепя субективното им усещане за справедливост на системата за разпределение на делата, а това е от особено съществено значение за добрия микроклимат в съдилищата.

През 2013 г. в РС – Самоков са новопостъпили 1557 дела, от които 955 граждански дела и 602 наказателни дела, като общият брой на подлежащите на разглеждане дела пред този период в съда е 2011 дела, от които 1259 граждански и 752 наказателни дела. Свършени са общо 1631 дела /около 81 % от общия брой дела за разглеждане/, от които 1031 граждански дела /около 82 % от общия брой граждански дела за разглеждане/ и 600 наказателни дела /около 80 % от общия брой наказателни дела за разглеждане/. В тримесечен срок са свършени общо 1175 дела, от които 801 граждански дела и 374 наказателни дела. Така в 3-месечен срок са свършени около 87 % от всички свършени граждански дела и около 62 % от всички свършени наказателни дела.

През цялата отчетна 2013 г. РС – Самоков е работел при непопълнен състав, като отработените човекомесеци са 55 /при щат през 2013 г. за общо 6 съдии/. Натовареността по щат към делата за разглеждане е 27,93 дела месечно, а към свършените дела – 22,65 дела месечно. Действителната натовареност на съдиите към делата за разглеждане е 36,56 дела месечно, а към свършените дела – 29,65 дела месечно.

По данни от Доклада за дейността на Софийския окръжен съд и районните съдилища в съдебния район за 2013 г., от преминалите инстанционен контрол в този период 277 съдебни акта, постановени от съдиите от РС – Самоков, 193 броя /или около 70 %/ са потвърдени, изменени са 52 броя, а са отменени 32 броя.

Тези статистически данни биха могли да бъдат пресъздадени и по доста по-подробен начин, но не считам, че това е удачно за целите на настоящото изложение. В изисквания за него контекст на анализ и оценка на състоянието на РС – Самоков е необходимо те да служат на най-общ преглед на тенденциите относно броя и структурата на разглежданите в съда дела и свързаните с това основни изводи.

Така например относно броя на постъпилите през годината граждански дела се забелязва забавяне на темпа на намалението им спрямо предходни години – те са с 461 по-малко в сравнение с 2010 г., с 555 по-малко в сравнение с 2011 г., но едва с 313 по-малко в сравнение с 2012 г. С оглед динамиката на постъпленията от граждански дела през първата половина на 2014 г. реалистично е очакването в края на годината броят на новопостъпилите граждански дела да бъде по-голям от този за 2013 г. Това обстоятелство, анализирано в съвкупност с устойчивия процент общо свършени граждански дела спрямо общия брой на гражданските дела за 2012 и 2013 г. /около 80-81 %/ обуславя необходимост от очертаване на мерки в диалог със съдиите не само за недопускане на спад на процента свършени граждански дела спрямо общия им брой за разглеждане, а и за увеличаване на този процент. Уверен съм, че такива мерки са възможни и за повишаване на процента свършени в 3-месечен срок граждански дела спрямо общия брой свършени дела от този тип.

Броят на постъпилите през 2013 г. наказателни дела не може да открои еднопосочна тенденция за последните 4 години – те са с 14 броя по-малко от постъпилите през 2010 г., с 67 броя по-малко от постъпилите през 2011 г., но с 30 броя повече от 2012 г. По-съществена при наказателните дела е структурната тенденция към чувствително увеличаване на административно-наказателните дела, като през 2013 г. такива са почти половината от всички новопостъпили наказателни дела, а именно 299 броя, от които 16 броя са образувани по предложение на прокурора за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на основание чл. 78а от НК и 283 броя са други административно-наказателни дела /в огромната си част образувани по жалби срещу наказателни постановления/. Разглеждането на административно-наказателни дела по жалби срещу наказателни постановления има своите специфики, свързани най-вече с отлагането им поради неявяване на свидетели – актосъставители и свидетели по актовете за установяване на административни нарушения, които са служители в държавната администрация и нерядко ползват отпуск или боледуват, а и имат и други служебни заетости, включително за явяване пред други съдилища. Тези дела се отлагат и поради неограничената от процесуални срокове възможност на страните съгласно субсидиарно приложимия в производството пред районния съд НПК да сочат доказателства, чиято относимост в нередки случаи трудно може да бъде преценена в хода на делото – предвид елементарния характер на предходно развитото се производство пред административно-наказващия орган, в което такива доказателства най-често не се събират, дори и привлеченият към административно-наказателна отговорност да е отправил искане за това.

Независимо от тези причини, които смятам за обективни пречки пред по-бързото разглеждане на административно-наказателните дела, намирам, че съдиите дължат да предприемат всички мерки в рамките на

правомоцията си за значително повишаване броя на свършените административно-наказателни дела и основно за повишаване на процента на свършените в тримесечен срок такива дела. В тази връзка следва по-широко да се използват процесуалните възможности за призоваване по телефона или чрез други средства за комуникация. Процесуалната дисциплина на страните и участниците в процеса пък следва да бъде подобрена чрез стриктно прилагане на разпоредбата на чл. 18, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза относно предпоставките, при които заболяването на такива лица следва да се цени като уважителна причина за неявяването им пред съда, както и чрез по-широкото прилагане на санкционните разпоредби в НПК и ЗСВ относно неявяване на редовно призовани лица и неизпълнение на разпорежданията на съда относно снабдяване с релевантни по делата документи.

От друга страна следва да се съхранява и насърчава устойчивата и характерна за дейността на РС – Самоков тенденция процентът на потвърдените съдебни актове от общия брой на обжалваните такива да бъде висок.

В обобщение считам, че повишаването на сročността при разглеждането както на гражданските, така и на наказателните дела, ще повиши качеството на правосъдие в РС – Самоков, стандартът за което най-синтезирано може да бъде определен като безпристрастно разглеждане и решаване на делото в разумен срок при съблюдаване на процесуалните права на страните и при спазване на конкретните процесуални срокове, както и приключването му със съдебен акт, постановен при точно прилагане на закона.

В РС – Самоков се водят книги и регистри съгласно изискванията на ПАС, в които надлежно се отразяват всички подлежащи на отбелязване обстоятелства относно образуването, движението и приключването на делата. Паралелно с това деловодната обработка на делата се осъществява и по електронен път чрез Системата за управление на съдебни дела /СУСД/. Към настоящия момент съдът не разполага със средства за сключване на договор за абонаментно обслужване и поддръжка на СУСД. Така отстраняването на възникнали проблеми от технически сринове струва по-скъпо, поради което считам осигуряването на средства по бюджета на съда за сключване на договор за абонаментно обслужване и поддръжка на СУСД за наложително и финансово целесъобразно. От друга страна до осигуряване на мощни и модерни сървъри и на надеждна защита от загубване на записваната по електронен път информация, неминуемо е воденето на книгите и регистрите на хартиен носител паралелно с обработката на информацията чрез СУСД.

За нуждите на съдебно-изпълнителната служба при РС – Самоков е инсталирана специализирана компютърна деловодна система.

Незабавно след обявяването им съдебните актове на РС – Самоков се публикуват на интернет-страницата на съда, както и в портала на Висшия съдебен съвет с обезличаване на съдържащите се в тях лични данни.

Сериозен проблем на РС – Самоков е сградната му обезпеченост. Съдът е разположен в неголяма двуетажна сграда, която е построена през 40-те години на миналия век и понастоящем е крайно недостатъчна за нуждите на съда. Работните помещения са неголеми, а три от тях на партерния етаж се използват от Районна прокуратура – Самоков. В сградата има само една съдебна зала, без сериозни възможности за обособяване на друга. Съдиите и съдебните секретари са по двама в кабинет, а част от помещението на деловодството е приспособено за запознаване с делата от страните и техните пълномощници поради липса на възможност за обособяване на отделна адвокатска стая. Част от фойето на втория етаж е преустроено в помещение за архива, но то е недостатъчно за всички архивирани дела и част от тях се съхраняват в подпокривното пространство /тавана/ на сградата. Друга част от фойето на втория етаж е адаптирана като сървърно помещение. При тези битови обстоятелства в съда няма изградена регистратура за класифицирана информация съгласно изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Работните места на съдиите и съдебните служители в РС – Самоков са оборудвани с необходимата техника за нормално и спокойно изпълнение на функциите им, но като цяло компютърните конфигурации са вече морално, а и физически остарели.

Дотук изложението ми бе съсредоточено върху анализ на състоянието на РС – Самоков в най-значимите му аспекти, съпроводен със становището ми по тях, което неминуемо има и оценъчен характер. Считаю обаче, че през годините работата на съда е подлагана на анализ и оценка и от Инспектората на ВСС в извършената през 2011 г. комплексна планова проверка по граждански дела, както и от съдии от Софийския окръжен съд в извършените през 2013 г. проверки относно граждански и наказателни дела на всички районни съдилища в района на СОС. Считаю резултатите от тези проверки за много добри за дейността на РС – Самоков.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА РС - САМОКОВ

Гореизложеният анализ на състоянието на РС – Самоков позволява по-синтезирано и обосновано да бъдат очертани както достиженията на съда в досегашната му дейност, така и проблемите в нея.

Съдиите в РС – Самоков се отличават със задълбочено проучване на делата, насрочват ги и ги разглеждат ритмично, постановяват разбираемо мотивирани съдебни актове при подчертан стремеж за точно приложение на закона, като обжалваните съдебни актове в значителната си част

издържат на инстанционната проверка. Всичко това, съчетано с изявената им способност за самостоятелно мислене и здравите устои на вътрешното им убеждение, изгражда един според мен положителен публичен образ на отделните магистрати и на съда като цяло сред обществеността в съдебния район. Осигурената прозрачност на дейността на съда, включително и чрез използване на достиженията на съвременните технологии, също допринася за общественото доверие, с което се ползва този съд.

Безспорно достижение на досегашното ръководство на съда е създаването и поддържането на много добра организация на работата по образуването, движението и приключването на разглежданите в съда дела в съответствие с изискванията на процесуалните закони и ПАС.

Настоящият административен ръководител на съда осигури спокойна атмосфера на работа на съдебните служители при внедряването на СУСД и осъществяваният от него последователен и навременен контрол върху работата им с тази система, както и съдействието му за обучението им в тази насока, доведоха до пълноценното използване на СУСД. То от своя страна облекчи техническите действия при деловодната обработка на делата и доведе до ускоряване на съдопроизводството.

Делата се разпределят при стриктно спазване на разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗСВ – на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им. Програмният продукт „Law Choice” ефикасно и добросъвестно се използва и за регулиране на индивидуалната натовареност на съдиите съобразно фактическата и правна сложност на отделните видове дела въз основа на предварително установени критерии за тяхната категоризация.

При крайно ограничените финансови средства по бюджета на РС – Самоков за последните години са постигнати максималните възможни резултати за подобряване условията на работа на съдиите и съдебните служители.

Пред РС – Самоков стоят за разрешаване проблеми в следните основни насоки.

На първо място, съществува сериозен потенциал за подобряване на показателите за дейността на съда относно срочността за разглеждане и приключване на делата, особено на административно-наказателните дела. На конкретните причини за по-бавното приключване на последните, както и на мерките, които по мое виждане следва да се предприемат за преодоляване на тази слабост, се спрях по-горе. Намирам за необходимо тук да допълня, че освен чрез диалог и професионално обсъждане с колегите си относно конкретните проявления на прилагането на тези мерки, считам за изключително полезно и участието на съдиите от РС – Самоков в организирани срещи със съдиите от Административен съд – София-област, който като касационна инстанция по тези дела е призван да уеднаквява практиката по тях. В подобни дискусии, които са провеждани, но според мен следва да се превърнат в обичайни, би бил интересен

обменът на мнения и становища за разбирането на касационната инстанция за кръга от пороци на акта за установяване на административно нарушение и на наказателното постановление, съставляващи основания за неговата отмяна, без съдът да изследва въпросите относно извършването на нарушението, неговото авторство и вината на дееца. Имам основания да смятам, че професионалният анализ в рамките на такива срещи на този, засега неуреден изрично по законодателен път въпрос, ще осмисли нуждата от по-задълбочено проучване на делата от съдиите от РС – Самоков при тяхното насрочване и ще доведе до по-бързото им и икономично приключване.

Вторият основен проблем пред РС – Самоков е сградният. Той може да бъде кардинално разрешен чрез построяване на нова съдебна сграда в гр. Самоков или чрез преустройство и надстрояване на съществуващата сграда. Съзнавам, че с оглед крайно ограничените средства по бюджета на съдебната власт и на държавата като цяло в продължителната икономическа криза и двата варианта са към момента по-скоро хипотетични. Реализмът обаче изисква да бъде посрещнат и адекватно решен проблемът с липсата на регистратура за класифицирана информация, каквато следва да бъде изградена в съответствие със ЗЗКИ и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане. За целта следва да се активизира инициирания диалог с Министерството на правосъдието за преразпределение на наличните помещения в сградата на съда, при което същите да бъдат освободени от Районна прокуратура – Самоков и да бъдат предоставени на съда.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА РС - САМОКОВ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Визията ми за РС – Самоков е за достъпен и открит за гражданите и юридическите лица кадрово, финансово и материално обезпечен орган на съдебната власт с утвърден авторитет в обществото, в който работят мотивирани магистрати, прилагащи точно закона и мотивирани съдебни служители, стриктно изпълняващи ясно дефинираните им служебни задължения, използвайки пълноценно всички достижения на съвременните информационни технологии.

Така основните цели, които според мен стоят пред РС – Самоков са:

- повишаване на качеството на правосъдната дейност и на обслужването на гражданите;
- укрепване на административния капацитет на съда;
- повишаване на общественото доверие в РС – Самоков като част от съдебната система в Република България.

Очевидно е, че тези цели са взаимно свързани, но отделното им изброяване е необходимо, за да се открие връзката между това, което

съдът е призван да даде на обществото, това как съдът функционира, за да го постигне и има ли възможност обществото да формира своя адекватна представа за постиженията и недостатъците в работата на съда.

1. Повишаване на качеството на правосъдната дейност и на обслужването на гражданите.

Както вече посочих по-горе, високото качество на правосъдието се определя от разглеждането и решаването на делата в разумен срок при съблюдаване на процесуалните права на страните и при спазване на конкретните процесуални срокове, както и приключването им със съдебен акт, постановен при точно прилагане на закона.

За постигане на тази цел смятам, че магистратите следва да бъдат организационно стимулирани да участват в различните форми на обучения по програмите на Националния институт на правосъдието, както и в срещите със съдиите от Софийския окръжен съд и със съдиите от другите районни съдилища в съдебния окръг, периодично организирани съгласно утвърдената от ръководството на СОС практика.

В тази връзка считам за правилно въведеното от настоящия председател на РС – Самоков изискване всички дела, върнати в съда след институционален контрол, да му се докладват. Бих я доразвил с указания до съответния съдебен служител за изготвяне на копия от отменените съдебни актове и на актовете на горните инстанции, които ги отменят, а по преценка – и от потвърдените такива /с оглед фактическата и правна сложност на делата/ и отделното им съхранение за всеки съдия. По този начин от една страна ще се улесни изпълнението на актуалните правила за атестирането на съдиите от РС – Самоков чрез адекватно поддържане на информация за броя техни отменени съдебни актове за атестационния период и незабавното ѝ изпращане на атестационната комисия ведно с изискваните копия от съответните актове, а от друга страна – ще се осигури конкретна основа за периодични обсъждания между съдиите и формулиране на въпросите, които подлежат на изясняване в рамките на провежданите обучения и срещи, посочени по-горе.

Възлагането на ежемесечни справки за ненасрочените дела, както и за неизписаните в срок съдебни актове по обявени за решаване дела и мотиви по произнесени присъди и решения ще допринесе до повишаване на чувството за самоконтрол у всеки съдия, без да се игнорира конкретната фактическа и правна сложност на делото и натовареността на съдията.

Намирам за удачно въвеждане в подходяща форма на периодична отчетност на уважените отводи и на самоотводите на съдиите от РС – Самоков, както и на делата, по които страните са освободени от държавни такси. Освен, че такава отчетност има вече посочения ефект за самоконтрол на магистратите, тя ще допринесе и за бързо и адекватно снабдяване на Висшия съдебен съвет с достоверна и актуална информация по въпроси, за които не се води специална статистическа отчетност, но са

обществено чувствителни и която информация е необходима за анализи не само на нивото на РС – Самоков.

За подобряване на обслужването на гражданите следва да се предприемат мерки в следните насоки:

Следва да се актуализират и усъвършенстват вътрешните правила на РС – Самоков за връчване на съдебни книжа по електронен път.

Полезно е в неформална и при необходимост – във формална обстановка – със съдебните служители да се обсъждат по-конкретни аспекти на Етичния кодекс на съдебните служители, приет от Висшия съдебен съвет по въпроси, възникнали в хода на работата.

Считам, че утвърждаването на принципите на обективност и справедливост при атестирането на съдебните служители ще изиграе роля на съществен стимул за качествено изпълнение на служебните им задължения.

2. Укрепване на административния капацитет на РС – Самоков.

Това е многоаспектна цел, която би могла да се реализира най-общо чрез прилагане на следните мерки:

Необходимо е да подложат на внимателен преглед всички съществуващи вътрешни правила, процедури и други актове на ръководството на съда с цел оценка на необходимостта от тяхната актуализация, отстраняване на противоречия между тях, усъвършенстване на контролните механизми за тяхното изпълнение и анализ на необходимостта от утвърждаване на нови правила и процедури.

В условията на хроничен недостиг на финансови средства по бюджета на съдебната власт, в частност и на РС – Самоков, следва да се оптимизира изпълнението на бюджета на РС – Самоков чрез съкращаване в рамките на възможното на разходи за дейности, които не са от първостепенно значение за дейността на съда и насочването на средства от икономии към посрещане на други необходими разходи.

Следва да се предприемат и активни организационни мерки, осигуряващи по-пълноценна взаимозаменяемост между съдебните служители, както и адекватното им обучение, за да се избегне неблагоприятния за съда ефект от евентуално напускане на работа от някои от тях.

3. Повишаване на общественото доверие в РС – Самоков като част от съдебната система в Република България.

Тази цел може да бъде постигната чрез достигане до по-високи стандарти на прозрачност в дейността на съда и активизиране на способите за обратна връзка с обществото.

За целта е необходимо усъвършенстване на правилата за разпределение на делата на случаен принцип и по специално в частта им, детайлизираща предварително определените критерии за прилагане на

изключенията от този принцип – изключване на съдии от разпределението, разпределение на конкретен съдия и разпределение на дежурен съдия.

На следващо място, особено съществено е съдът да прилага принципите на откритост, пълнота и достоверност на информацията и осигуряване на равнопоставеност при предоставяне на обществена информация по реда на Закона за достъп до обществена информация, разбира се – и при спазване на останалите принципи, визирани в чл. 6 от ЗДОИ.

И не на последно място, съдът следва да бъде активната страна в търсене на подобаващото си място в общественото съзнание. В този смисъл намирам, че организирането на срещи с ученици от училищата на територията на Община Самоков и с други социални групи с цел запознаването им с работата на съда, ще допринесе за повишаването на правната им култура, на уважението им към институциите и в крайна сметка – на самочувствието им на граждани. Такива полезни контакти могат да се установят в рамките на инициативата на Висшия съдебен съвет „Ден на отворените врати”, за да продължат по-активно и в други съвременни форми.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представената концепция се основава на моите възгледи и представи за доброто административно ръководство на Районен съд – Самоков, формирани в продължение на годините, в които работя като съдия, а решението ми да се кандидатирам за длъжността „Административен ръководител – Председател на Районен съд – Самоков” е израз на волята ми за тяхната реализация.

Уверявам Ви, че ако ми бъде гласувано доверие да бъда назначен на тази длъжност, ще работя отговорно за утвърждаване на авторитета на съда и за достойното му място в структурите на гражданското общество и правовата държава.

Гр. София, 25.07.2014 г.

С УВАЖЕНИЕ:

Янко Чавесв